برنجی سنه ✻ نومرو ١٦ — ٣ رمضان ١٣٣٠ — جمعه — ٣ اغستوس سنه ١٣٢٨ — ١٦ اغستوس افرنجی سنه ١٩١٢

سرمحرر : شهبندر زاده فلبه‌لی
احمد حلمی

محل اداره‌سی :
جغال اوغلنده « حکمت » اداره خانه‌سیدر .
حقه‌مقرون، اغراضدن سالم افکار ومقالاته صحیفه‌لرمز آچیقدر.

«HIKMET»
Journal turc, quotidienet politique
DIRECTEUR-PROPRIETAIRE :
A. HILMY CHEHBENDER

حکمت

اداره مدیری : فلبه‌لی
محمد زهنی

اشترا بدلی :
برسنه‌لکی ٩٥ ، آلتی آیلغی ٥٤ غروشدر .
پوسته اتحادینه داخل ممالك اجنبیه ایچون قرق فرانقدر.

ABONNEMENT
un an : 95 piastres, six mois 54 p.
Uuion postale : un an, 40, six moi, 25 Fr.
Rédaction : Constantinople, Djagal oglou

نسخه‌سی : ١٠ پاره‌در — حقیقته خادم یومی غزته‌در — نسخه‌سی : ١٠ پاره‌در

بامیاسیه

سویلنمك ایسته نیلمیه فکرلر و هر کسك اندیشه‌سی

حکومت پارتیسی فکری ناصل چیقدی ـ « د . ك . . » ك آلدانیشی ـ مختلف عوامل تفکر ـ بز آچیق سویله‌رز .

قابینه‌ارکان کرامندن هرهانکیسی استمزاج ایدلمش ایسه ، هیچ بریسی برحکومت پارتیسی یاپمق فکرینه دوشولمدیکنی تأمین ایتمش . شو حالده بوفکر نردن وناصل چیقدی ؟

دها دوغریسی ، بوفکرك آلتنده کیزله‌نن فکرلر ، بوفکری اوکه آتدیران اندیشه‌لر نه‌در ؟ صباح محرری « د . ك . » افندی قدر دور اندیش وحساس برمحرر ، بوقدر ساده برایشده بودرجه‌مغلقیت ناصل کوستره‌بیلدی‌ده اویله اغرب برفکری اورطه‌یه آتدی ؟ ایشته بونلر برسوری سؤاللردرکه افکار عمومیه ، تنور ایچون جوابلرینی بکلیور . بوجوابلری ، هرمتفکر ، کندی محاکمات وسانحاتی دائره‌سنده ویریر . ایشته بزده بویله یاپیورز .

کیمسه‌نك سویله‌مه‌مك ایستدیکی وسویله‌مدیکی ایچون سویله‌دکلرینی اکلاشیلماز برلاف بیغینی براقان‌جهت ، اکثری دماغلری تخریش ایدن شویله برسلسلهٔ محاکمه‌در :

— هیئت انحصاریه ، محترص وعجمی ذواتدن‌عبارت‌ایدی. اونلره خلف اولاجقلرك‌ده عجمی ومحترص اولمادیغی نه معلوم ؟ وشوحالده مملکت یکی یکی تجربه‌لره معروض قالیرسه نه‌اولاجق ؟

— اتحاد فرقه‌سی ، کورینیشه باقیلینجه اوچ بش مبعوث آنجق چیقاراجق . شوحالده ائتلاف وحریت فرقه‌سی ، نه‌زیجی براکثریت عظیمه‌یه مالك‌اولاجغندن مجلس ینه موازنه‌سز قاله‌جق ومراقبه ممکن اولمایه‌جق .

— ائتلاف فرقه‌سنك، کندی پروغرامنه منسوب اولمایان بی‌طرف برقابینه‌یی تأییدایده‌جکی مشکوك. حالبوکه بودفعه غلبهٔ کامله‌ایله باشلایه‌جق ائتلاف فرقه‌سنك بردرجه‌یه‌قدر اتحادك دوشدیکی ورطه‌لره دوشمه‌سی ممکن اولدیغی کبی اموری کندی ایچنده‌کی کنج ارکانه تودیع ایتمه‌سی محتمل.

— ایکی فرقه آراسنده‌کی عداوت درجه‌سنی بولان مباعدتی مشروطیته یاقیشیر بر اختلاف اجتهاد درجه‌سنه کتیره‌بیلمك ایچون بی‌طرف برقابینه‌نك ایش باشنده قالماسی لازم .

— بنابرین هرایکی فرقه خارجنده وصرف حکومتی [یعنی شمدیکی وبوبله بی طرف بر قابینه‌یی] تأیید ایده‌جك بر اوچونجی فرقه لازم . »

بوسوزلری دها آچیق تورکجه‌یه ترجمه ایدرسه‌ك شو مقصد میدانه کلیر :

ائتلاف فرقه‌سی موقع اقتداره کلمه‌ملی در!

ایشته برچوغمزك دوشوندیکی وفقط سویله‌مه‌مك ایستدیکی فکرلر بوندن عبارت . عجبا بوفکرلرك تحلیلندن نه‌کبی نتیجه‌لر بکلنه‌بیلیر ؟

برپروغرام ایله اورطه‌یه چیقمش اولان ائتلاف فرقه‌سی ، بوپروغرام سببیله اکثریت قازانیرسه ، بوپروغرامی اصلا تطبیق ایتمیه‌جك بی‌طرف برحکومتی نه‌کبی برسببله تأیید ایتسین؟ وایتمه‌سی معقول‌می‌در ؟

احتمال که پروغرامنك هیئت مجموعه‌سی اعتباریله ائتلافه میال صاییلان بر قابینه‌یی طوتابیلیر ، لکن اوحالده انتخابانه بویکی شریطه وقیدی قویارق کیریشمه‌سی لازمدر .

ائتلاف فرقه‌سنك بو خصوصلری نظره آلماسی وافکار عمومیه‌یی بربیاننامه ایله تطمین ایتمه‌سی ایجاب ایدییور ، ظننده‌یز . دییه‌بیلیرز که خلق ، اعتماد کرده‌سی اولان تجربه‌دیده سیمالری برمدت ددها موقع اقتدارده کورمك ایسته‌یور ، اکر ائتلاف پروغرامی بویله ذوات طرفندن تطبیق ایدیلیرسه ، اندیشه‌لری زائل اوله‌جغنی اکلاتمغه چالیشیور .

بوبابده عثمانلی افکار عمومیه‌سنی معذور کورمه‌لی‌در . واقعا بواندیشه، ائتلاف کنجلرینه قارشی برنوع اعتمادسزلق ایسه‌ده بونی ده‌خوش کورمه‌لی‌در . زیرا اتحاد ارکانه کوستردیکی اعتماددده آلدانیش ، البته برعکس عمل یاپاجقدی .

بوراده برازجق دها ایضاحات ویرملم . اتحاد ارکانی‌ده وقتیله بواصولی تطبیق ایتمك ایسته‌مشلردی . یعنی اساساً کندیلری اجرای حکومت ایتدکاری حالده رسماً بوایشده کندیلرینه وکالت ایده‌جك وموازنهٔ افکارده اسملری آغیر آدملری نظارتلره کتیرمشلردی . لکن بر غزته‌لرینلك الك صوکی دیدیکی کبی بونلر ، برر « قوقله » وظیفه‌سی کوریبوردی ، کورمه‌ینلری ایسه موقع اقتداردن تبعید اولونیوردی . عجبا ائتلافدن دخی بویله برحرکت‌می بکله‌نیور ؟

خایر !

اولا ، یالکز برفرقهٔ سیاسیه اولان ائتلافله، ملتك بوتوتون مجامع فعالیتنی آلنده بولوندیران برجمعیت ، عینی حالده اولمادیغی کبی عینی حرکتی یاپه‌جق ووضعیتده دخی دکلدر .

ثانیا ، ائتلافك مراجعت ایده‌جکی ذوات، نه‌اسکی ونه‌یکی دورده قوقله‌لق ایتمه‌مش وبونی اثبات ایله‌مش آدملردر .

کامل پاشایی ، ناظم پاشایی قوقله ظن ایده‌جك قدر ابدال آدم یوقدر صانیرز .

ایشته حکومت فرقه‌سی یاپمق ، بی‌طرف بر حکومت لزومنی ادعا ایتمك کبی حجابلرك ماوراسنده مستور اولان فکر بوصورتله تلخیص ایدیلیور .

اتحاد دوشدی ، ائتلاف ده چیقماسین؟

یانه اولسون ؟ حکومت بر مدت دها تجربه‌دیده رجال آلنده قالسین . سببی ایسه ، نه‌یاپاجغی معلوم اولان سیمالر یرنده نه یاپاجغی مجهول یکی سیمالر کورولمه‌سین ، آرزوسی

لکن بوتون بومنطقلر ، بسیط بر معادله قارشوسنده افول ایدر . عجبا ، موقع اقتداره کله‌لریله ثابت اولدیغی اوزره، اتحاد پروغرامنی قبول ایدن رجال قدیمه کوریلدیکی حالده ائتلاف پروغرامنی قبول وتطبیق ایده‌جك رجال یوق‌می‌در ؟

البته واردر . شو حالده اندیشه‌لرك بویوك برپارچه‌سی اورطه‌دن چیقار. مع‌مافیه شوکوستردیکمز شکل حل، ینه‌چوق کیمسه‌نك ایشنه کلمز. بوندن اتحادجیلری مراد ایتمیورز. اونلرك آریجه برپروغرامله‌ری موجود اولدیغی ایچون طبیعتیله بر فرقهٔ رقیبه‌یی غالب کورمك آرزو ایتمزلر. بزم مراد ایتدیکمز شی ، شیمدیکی وکلانك‌ده معلومات وآرزوسی خارجنده اولارق کندینی حس ایتدیرن براملدر . بو، حکومت فرقه‌سی نام مستعاریله بر « محافظه‌کار » فرقه‌سی میدانه کتیرمك آرزوسی‌در. بویله‌بر آرزوده مشروعدر. قانون و مشروطیت دائره‌سنده چالیشدقدن صوکرا ، میدان افکار و انتخاب ، هردورلو فرقه‌لره آچیقدر . بویله برفرقه لزومنی حس ایتدیرن ایسه ، شرکت معلومه‌نك کنجلك نامنه یایدیغی خطالر سببیله کنجلکدن تحاشی ایدن وطنداشلرك چوغلماسی‌در . یارین بوبحثه باشقا برنقطهٔ نظرله‌ده عودت ایده‌جکز . شیمدیلك دییه‌لم که : کنجلکه اولان عدم اعتماد وتحاشی، اساس اعتباریله دوغروصاییلاماز. برچوق عوامل ومؤثرات تحتنده اوچ بش کنجلك مدعیسنك کوستردکلری حس توقف واستبداد ، حقیقی کنجلکی تعلیل ایچون مشروع برسبب اولاماز. بوفکرك افراطی بر « عداوت تجدد » تولید ایدرکه بو ، مملکت ایچون مضر برر جعتدر . کنجلك لفظیله مراد ایتدیکمز مؤدانك ایسه، فکر کنجلکی اولدیغی سویله‌مکه حاجت یوقدر، صانیرز .

شهبندر زاده فلبه‌لی
احمد حلمی

شئون مهمه

حضوره قبول

اعیاندن شریف ناصر پاشا حضور همایونه قبول بیوریله‌رق مظهر التفات شهریاری اولمشدر .

ولی‌عهد حضرتلری حضور شاهانه‌ده

اوروپایه واقع اولان سیاحتلری حسبیله ولی عهد سلطنت یوسف عزالدین افندی حضرتلری بوکون ییلدیز سرای همایوننده داخل حضور پادشاهی اولوب ذات شاهانه‌یه عرض وداع ایلیه‌جکلردر .

خواجه عاصم افندی

سابق استانبول مبعوثی مصطفی عاصم افندی حضور همایونه قبول اولنه‌رق رمضان شریف مناسبتیله حضور پادشاهیده رفع ایتدیکی دعای بلیغ اوزرینه التفات سنیه‌یه مظهر اولمشدر .

مجلس وکلا

دون انعقاد ایدن مجلس وکلاده :

درسعادت وطشره‌ده بولنوب بیك غروش ودها آز قادرو خارجی معاشی الدقلری حالده دها دون معزولیت معاشی اصابت ایدنلره اولجه الدقلری قادروخارجی معاشاتیله اخیراً تخصیص اولنان معزولیت معاشلری بیننده‌کی فرقك معاش اصلی ایله برابر بیك غروشی متجاوز اولمامق اوزره رمضان وبیرامده اعانهٔ مخصوصه اوله‌رق خزینهٔ جلیله‌جه تسویه‌سنه .

تکفورطاغی سنجاغی داخلنده حرکات ارضیه‌نك ایراث ایلدیکی تخریباتدن طولایی لواء مذکور ایچون خزینهٔ جلیله‌جه الی بیك غروشك تخصیصنه .

ایدین ولایتك تیره قضاسنك یکی کوی چفتلکنده‌کی زیمپاره معدننك ازمیرده مقیم دعوی وکیللرندن [باردیز بانیان واحان] افندی عهده‌سنه احاله‌سنه دائر مقررات اتخاذ اولنمشدر .

داخلیه ناظر جدیدی

داخلیه ناظری ضیا پاشا حضرتلرینك وقوع استعفاسیله منحل بولنان نظارت مذکوره‌یه نافعه ناظری داماد شریف پاشا حضرتلری تعیین قلنمش وکیفیت ارادهٔ سنیه‌یه اقتران ایلمشدر.

« حکمت »

جناب حق موفق بالخیر بوبورسون .

اسهامز

تورکیه وقره‌طاغ اختلافنك حسن تسویه‌سی امیدلری عثمانلی اسهامنك جالب دقت درجه‌ده ترفعنی باعث اولمشدر .